

Centar za građansko obrazovanje

POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA I SOCIJALNA POLITIKA U EU

Projekat "EU info Bus - na putu ka EU!" finansira se iz komunikacionog budžeta Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, a sprovodi ga Centar za građansko obrazovanje (CGO) u saradnji sa fondacijom Friedrich Ebert i NVO Natura.

Dva temelja politike zapošljavanja i socijalne politike su Evropska strategija za zapošljavanje kroz stvaranje novih radnih mesta i Strategija za reformu tržišta rada, te Socijalna agenda osmišljena kako bi osigurala da svako u društvu i u svakoj regiji ima koristi od pogodnosti rasta EU. Socijalni fond pruža finansijsku podršku tim ciljevima.

Strategija EU 2020 , usvojena 2010, vezana je prioritetno za pitanje zapošljavanja i socijalna pitanja i predviđa, između ostalog, sljedeće mjere do 2020:

- 75% porast zapošljenosti osoba u dobi od 20-64 godina,
- najmanje 40% stanovništva starosti od 30 do 34 sa završenim trećim stepenom obrazovanja,
- najmanje 20 miliona manje ljudi koji su siromašni ili u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Socijalna inkluzija i socijalna zaštita

Programi socijalne zaštite u pojedinačnim zemljama EU odražavaju specifične tradicije, socijalne napretke i kulturnu baštinu i regulisani su nacionalnim zakonima. Države članice koordiniraju svoje politike tako da bi svako trebao imati pristup socijalnim pogodnostima koje:

- pružaju sigurnost, čine rad finansijski privlačnijim kada god je to moguće;
- osiguravaju penzije i kvalitetnu zdravstvenu zaštitu po održivom trošku;
- promovišu socijalnu inkluziju i borbu protiv siromaštva.

Kada se osoba preseli u drugu zemlju članicu EU-a, pravo socijalne zaštite seli se s njom. Takođe, EU podstiče radnu pokretljivost zbog koristi koje ona donosi pojedincu u pogledu ličnog i stručnog razvoja karijere, kao sredstvo usklađivanja vještina s potražnjom na tržištu rada.

Institucije

Unutar Evropske komisije za ovu politiku zadužena je Opšta uprava za zapošljavanje i socijalna pitanja, čiji su prioriteti: zapošljavanje, usavršavanje tržišta rada i rodna ravnopravnost.

DA LI STE ZNALI?

- Cilj EU je da se svakoj mladoj osobi koja završi školu ili fakultet ponudi posao, pripravnički staž ili dodatno usavršavanje u roku od 6 mjeseci od trenutka završetka škole odnosno studija
- U Crnoj Gori najviše je nezapošljenih visokoškolaca u starosnoj grupi 18-25 godina njih 1.708 ili 37,32 %, a zatim u starosnoj grupi 25 do 30 godina 1.429 ili 31,22 %. Takođe, na tržištu rada je i više od 100 magistranata kao i 5 doktora nauka. (izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore)

- Da svi imaju mogućnosti da rade - u posljednjih 2 godine otvoreno je oko 6 miliona novih radnih mesta u zemljama EU i cilj je da niko ne bude dugo na tržištu rada.
- Stopa nezapošljenosti u EU je u maju 2011. iznosila 8,3%, dok je stopa nezapošljenosti u Crnoj Gori u rastu i iznosi po zvaničnim pokazateljima više od 12%.
- EU podstiče razvoj nerazvijenih regiona, stvaraju se uslovi za ujednačen razvoj cijele zemlje, povećavaju se šanse za zapošljavanje, obrazovanje, bolji život svih građana.
- Najveća stopa nezapošljenosti i najniži nivo prihoda, najnerazvijenija privreda je na sjeveru Crne Gore, dok se na jugu situacija značajno razlikuje. Neravnomjeran regionalni razvoj odnosno ozbiljne razlike između sjevera, juga i centralne regije su veliki izazov Crne Gore u narednom periodu, u smislu ispunjavanja ispunjavanja standarda i približavanja standardima EU.

Kroz Evropski fond za prilagođavanje globalizaciji godišnje je obezbijeđeno 500 miliona eura za pružanje direktnе pomoći radnicima koji ostaju bez posla.

EU ima važnu ulogu u ulaganju u ljudski kapital. U okviru Evropskog socijalnog fonda za razdoblje od 2007 -2013. dostupno je 77 milijardi eura za širok spektar ciljeva. Oni uključuju poboljšanje prilagodljivosti radnika i preduzeća te olakšavanje pristupa zapošljavanju. Takođe, uključuju borbu protiv diskriminacije i olakšavanje pristupa tržištu rada ugroženim kategorijama stanovništva, poboljšanje obrazovanja i osposobljavanja .

Centar za građansko obrazovanje

Njegoševa 36, I sprat

81 000 Podgorica

Tel/faks: 020 665 112, 665 327

email: info@cgo-cce.org

www.cgo-cce.org

Izradu ovog lifleta finansirala je Evropska unija, preko Delegacije EU u Crnoj Gori.

Stavovi iznijeti u ovom lifletu predstavljaju stavove autora, i ne mogu se smatrati stavovima donatora koji su finansijski podržali projekat.